

# ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1988

Vyhlásené: 30.06.1988 Časová verzia predpisu účinná od: 01.10.1988 do: 31.05.1992

**Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.**

**117**

## **NARIADENIE VLÁDY**

### **Československej socialistickej republiky**

zo 17. júna 1988

#### **o zaradovaní zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie na účely dôchodkového zabezpečenia**

Vláda Československej socialistickej republiky nariaďuje podľa § 17 ods. 1 a § 18 ods. 2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej len „zákon“):

#### **§ 1**

(1) Do I. pracovnej kategórie sa na účely dôchodkového zabezpečenia zaraďujú zamestnania, v ktorých sa za podmienok ustanovených zákonom vykonávajú práce uvedené v prílohe č. 1 časti I tohto nariadenia.

(2) Zamestnania I. pracovnej kategórie v baníctve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach<sup>1)</sup> sú zamestnania uvedené v prílohe č. 2 tohto nariadenia.

(3) Zamestnania I. pracovnej kategórie vybraných vedúcich technicko-hospodárskych a technických pracovníkov uvedených v § 15 ods. 2 zákona sú zamestnania uvedené v prílohe č. 3 tohto nariadenia.

(4) Do II. pracovnej kategórie sa na účely dôchodkového zabezpečenia zaraďujú zamestnania, v ktorých sa za podmienok ustanovených zákonom vykonávajú práce uvedené v prílohe č. 1 časti II tohto nariadenia.

#### **§ 2**

(1) Ústredné orgány štátnej správy, ostatné ústredné orgány a organizácie, v pôsobnosti ktorých sa vykonávajú práce uvedené v § 1, sú povinné dbať v súlade s najnovšími poznatkami vedy a techniky na neustále obmedzovanie škodlivých a ostatných negatívnych vplyvov pracovného prostredia a pracovných postupov na bezpečnosť a zdravie pracujúcich a na to, aby zaradenie zamestnaní do pracovných kategórií na účely dôchodkového zabezpečenia bolo v zhode s dosiahnutými výsledkami tejto starostlivosti. Pritom pravidelnými revíziami zisťujú, či je zaradenie zamestnaní odôvodnené so zreteľom na dosiahnutý stav pracovného prostredia a pracovných postupov.

(2) Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí pred rozhodnutím podľa § 17 ods. 2 zákona prerokuje návrh rezortného zoznamu (doplnku rezortného zoznamu) v koordinačnej komisii zloženej zo zástupcov federálnych ministerstiev práce a sociálnych vecí a financií, Štátnej plánovacej komisie, ministerstiev zdravotníctva a sociálnych vecí republík, Ústrednej rady odborov, Ústredného výboru Zväzu družstevných roľníkov a ďalších zúčastnených ústredných orgánov.

(3) Ústredné orgány a organizácie, za ktoré vydávajú rezortné zoznamy Federálne ministerstvo práce a sociálnych vecí a ministerstvá zdravotníctva a sociálnych vecí republík, plnia povinnosti uložené v odseku 1 a predkladajú príslušnému ministerstvu podklady pre návrhy na vydanie rezortných zoznamov a na zmeny a doplnky rezortných zoznamov spolu s ich odôvodnením a zabezpečujú potrebnú súčinnosť pri prerokúvaní týchto návrhov.

### § 3

(1) Doba štúdia žiaka stredného odborného učilišta pripravovaného pre zamestnanie I. (II.) pracovnej kategórie sa započítava ako doba zamestnania tejto pracovnej kategórie, ak sa praktické vyučovanie uskutočňuje pravidelne na pracoviskách alebo v prevádzkach, kde sa vykonávajú zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie. Ak ide o zamestnanie I. pracovnej kategórie v baníctve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach, započítava sa takto doba štúdia od začiatku školského roka, v ktorom sa žiak podľa učebného plánu pravidelne pripravuje na budúce povolanie na pracoviskách v podzemí.

(2) Ustanovenie odseku 1 platí obdobne aj pre občanov, ktorí sa pripravujú na výkon povolania zaškolením.<sup>2)</sup>

### § 4

(1) Poslancom národného výboru a členom orgánov ľudovej kontroly, u ktorých sa doba výkonu funkcie považuje za dobu zamestnania, a funkcionárom zložiek Revolučného odborového hnutia všetkých stupňov aj ostatných zložiek Národného frontu uvoľneným zo zamestnania pre výkon funkcie, ktorí boli zamestnaní v I. (II.) pracovnej kategórii, sa započítava doba výkonu funkcie ako doba zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie, ak sa vrátili ihneď po skončení výkonu funkcie do zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie a nie je pre nich výhodnejšia úprava podľa odseku 2; to platí tiež, ak v dobe výkonu funkcie vznikol uvedeným funkcionárom alebo pozostalým po nich nárok na dávky dôchodkového zabezpečenia.

(2) Členovi závodného výboru základnej organizácie Revolučného odborového hnutia, členovi odborovej rady na stavbe a funkcionári základnej organizácie Komunistickej strany Československa alebo Socialistického zväzu mládeže, ktorý bol uvoľnený pre výkon tejto funkcie na závode zo zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie, sa započítava doba výkonu funkcie ako doba zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie.

(3) Doby výkonu funkcií uvedených v odsekoch 1 a 2 sa nezapočítavajú ako doba zamestnania I. pracovnej kategórie v baníctve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach; občanom, ktorí vykonávali toto zamestnanie pred výkonom funkcie, sa započítava pri splnení podmienok ustanovených v odsekoch 1 a 2 doba výkonu funkcie ako doba výkonu ostatných zamestnaní v baníctve vykonávaných pod zemou v hlbinných baniach.

### § 5

(1) Ako doba zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie sa započítavajú, ak sú obklopené touto dobou, tiež

- a) dni pracovného pokoja,
- b) doba dovolenky na zotavenie, dodatkovvej dovolenky, osobitnej dodatkovvej dovolenky a ďalšej dovolenky,
- c) doba náhradného voľna za prácu nadčas a v dňoch pracovného pokoja,
- d) doba prevedenia pracovníka na inú prácu, na ktoré je organizácia oprávnená aj bez jeho súhlasu,<sup>3)</sup>

- e) doba, po ktorú pracovník nemohol vykonávať prácu pre prekážky v práci na strane organizácie, včítane prerušenia práce spôsobeného nepriaznivými poveternostnými vplyvmi,<sup>4)</sup>
- f) doba, po ktorú pracovník nemohol vykonávať prácu pre dôležitú osobnú prekážku v práci v rozsahu ustanovenom pracovnoprávnymi predpismi,<sup>5)</sup> pokiaľ pracovníkovi patrí náhrada mzdy,
- g) doba, po ktorú pracovník nemohol vykonávať prácu pre prekážku v práci z dôvodu všeobecného záujmu,<sup>6)</sup> ak nejde o dobu zamestnania,
- h) doba prevedenia pracovníka na inú prácu v záujme ochrany zdravia iných osôb pred prenosnými chorobami<sup>7)</sup> alebo prevedenie na inú prácu tehotnej ženy alebo matky dieťaťa mladšieho ako deväť mesiacov pre výkon práce, ktorou sa nesmú tieto ženy zamestnávať.<sup>8)</sup>

(2) Vybraným vedúcim technicko-hospodárskym a technickým pracovníkom uvedeným v § 15 ods. 2 zákona sa náhradné doby a doby uvedené v odseku 1 nezapočítavajú ako dni, keď uvedení pracovníci pracovali na pracoviskách v podzemí hlbinných baní.

(3) Ako dobu zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie nemožno započítať najmä doby

- a) pracovného voľna bez náhrady mzdy,
- b) neospravedlnenej absencie,
- c) výkonu trestu odňatia slobody, a to ani pokiaľ odsúdený vykonáva práce, ktoré sa inak zaraďujú do I. (II.) pracovnej kategórie.

## § 6

(1) Ako doba zamestnania I. pracovnej kategórie v baníctve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach<sup>1)</sup> sa započítavajú, ak sú obklopené touto dobou, doby uvedené v § 5 ods. 1 písm. a) až f) a doby týchto prekážok v práci na strane pracovníka z dôvodu všeobecného záujmu:

- a) výkonu funkcie neuvolneného poslanca Federálneho zhromaždenia, Českej národnej rady, Slovenskej národnej rady a národného výboru,
- b) výkonu funkcie sudcu z ľudu a člena výboru ľudovej kontroly,
- c) výkonu funkcie neuvolneného člena orgánu Komunistickej strany Československa, Revolučného odborového hnutia a Socialistického zväzu mládeže,
- d) výkonu služby v Ľudových milíciách,
- e) výkonu volebného práva,
- f) výkonu občianskych povinností svedka, znalca, tlmočníka a iných osôb predvolaných na pojednávanie na národnom výbore alebo jeho zariadení, súde alebo na inom štátnom orgáne,
- g) účasti na všetkých úkonoch potrebných na splnenie úloh organizovaného darcovstva krvi,
- h) poskytnutia prvej pomoci, povinnej lekárskej prehliadky, opatrení proti prenosným chorobám, iných naliehavých opatrení liečebno-preventívnej starostlivosti a
- i) poskytnutia osobnej pomoci pri požiarnej ochrane, živelných udalostiach alebo v iných obdobných mimoriadnych prípadoch.

(2) Ostatné doby uvedené v § 5 ods. 1 sa započítavajú, ak sú obklopené dobou zamestnania I. pracovnej kategórie v baníctve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach, ako doby ostatných zamestnaní v baníctve vykonávaných pod zemou v hlbinných baniach,<sup>9)</sup> inak ako doby zamestnania (náhradné doby), ktoré týmto dobám predchádzajú alebo na ne nadväzujú.

(3) Doba účasti baníka na liečebných pobytoch v určených zdravotníckych zariadeniach alebo regeneračno-rekondičných pobytoch v zariadeniach na to určených sa považuje za dobu výkonu

zamestnania I. pracovnej kategórie v baníctve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach.

### § 7

Návrat do zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie po skončení náhradnej doby alebo doby uvedenej v § 5 ods. 1 alebo v § 6 ods. 1 sa pre započítanie týchto dôb ako dôb zamestnania I. (II.) pracovnej kategórie nevyžaduje, ak pracujúcemu za trvania uvedených dôb vznikol nárok na starobný, invalidný alebo čiastočný invalidný dôchodok.

### § 8

V článku I ods. 1 nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 74/1982 Zb. o niektorých úpravách v nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení pracujúcich v baníctve sa slová „v časti I a II pripojeného zoznamu“ nahrádzajú slovami „v pripojenom zozname a v prílohe č. 2 nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 117/1988 Zb. o zaradovaní zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie na účely dôchodkového zabezpečenia“.

### § 9

Zrušujú sa:

1. nariadenie vlády Československej socialistickej republiky č. 136/1975 Zb. o zaradovaní zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie na účely dôchodkového zabezpečenia v znení nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 12/1980 Zb., nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 74/1982 Zb. a nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 48/1985 Zb.;
2. články II až IV a časť I prílohy nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 74/1982 Zb. o niektorých úpravách v nemocenskom poistení a dôchodkovom zabezpečení pracujúcich v baníctve včítane označenia časti II tejto prílohy.

### § 10

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. októbrom 1988.

**Štrougal v. r.**

**Príloha č. 1**  
**nariadenia vlády ČSSR č. 117/1988 Zb.**

**ČASŤ I**

Zoznam druhov prác odôvodňujúcich zaradenie zamestnaní, v ktorých sa tieto práce vykonávajú, do I. pracovnej kategórie na účely dôchodkového zabezpečenia

Zaradenie zamestnaní do I. pracovnej kategórie na účely dôchodkového zabezpečenia odôvodňujú práce vykonávané

1. v baníctve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných uhoľných, uránových a ostatných rudných a nerudných baniach, včítane ich výstavby a rekonštrukcie a geologického prieskumu (príloha č. 2);
2. v ostatných zamestnaniach v baníctve pod zemou v hlbinných uhoľných, uránových a ostatných rudných a nerudných baniach, včítane ich výstavby a rekonštrukcie a geologického prieskumu;
3. pri podzemných stavbách uskutočňovaných baníckym spôsobom na dopravné, vodohospodárske, energetické, telekomunikačné účely a účely špeciálnych charakterov, včítane geologického prieskumu;
4. členmi leteckých posádok a pracovníkmi sústavne činnými v lietadle za letu;
5. členmi posádok námorných lodí;
6. s tečúcim kovom pri vysokopecnej výrobe surového železa a pri výrobe surovej ocele a ferozliatin v základnej hutnej prvovýrobe a v hutnej výrobe neželezných kovov, antimónu, hliníka, medi, olova a ortuti;
7. pri vytĺkaní žeravých odliatkov z pieskových foriem pneumatickými kladivami alebo inými nástrojmi;
8. v hutnom murárstve (bieli murári) pri horúcich prácach pri opravách hutníckych pecí;
9. v chemickej výrobe umelých vláken a celofánu pri zvlákňovaní v prostredí sírouhlika;
10. pri výrobe výbušnín, kde sa vo veľkej miere používajú nitroestery, najmä dinitroglykol a nitroglycerín; v pyrotechnických prevádzkach, najmä pri výrobe traskavín a pri niektorých manipuláciách s nimi;
11. pri výrobe fenylmetylpyrazolonu;
12. pri výrobe antiparazitných prípravkov na báze organických zlúčenín fosforu;
13. pri výrobe smolného koksu;
14. pri výrobe anódovej hmoty;
15. kesonári a potápači v stlačenej vzduchu v kesónoch a potápačských skafandroch;
16. pri úprave a konečnom spracovaní rádioaktívnych surovín v prostredí ohrozujúcom vo významnej miere ionizujúcim žiarením, ktorými sú
  - manipulácia pri skladovaní uránovej rudy spojená s fyzikálnymi úpravami (drtením, mletím, triedením, rozdrúžovaním a pod.),
  - chemické spracovanie uránových rúd na chemický uránový koncentrát (dávkovaním, rozkladom, lúhovaním, premývaním, separáciou, sedimentáciou, filtráciou, zrážaním, elúciou, sorpciou, zahusťovaním a sušením), plnenie kontajnerov, vzorkovanie a expedícia včítane čistenia a údržby výrobných aparátov;
17. v jadrových elektrárnach v kontrolovanom pásme za hygienickou slučkou a pri obsluhu cyklotrónu a výskumného reaktora;
18. s dokázanými chemickými karcinogénmi a pri pracovných procesoch s rizikom chemickej karcinogenity;

19. pod spodnou úrovňou nadložia a na skrývke v povrchových baniach (lomoch) na uhlie, rádioaktívne nerasty a nerasty, z ktorých možno priemyslovo vyrábať kovy, na magnezit, azbest, tuhu, kaolín, žiaruvzdorné íly, keramické lupky, sádrovec, živec a na kremeň a kremenec na chemickotechnologické spracovanie alebo na spracovanie tavením;
20. v ťažbe a pri opracovaní kameňa, pri mletí a drvení kremeňa, kremenca a živca, pri formovaní žiaruvzdorných výrobkov, pri úprave keramických surovín v prostredí vysokej koncentrácie agresívneho fibroplastického prachu nadmerne ohrozujúcim pracujúcich silikózou;
21. sklári dutého skla;
22. v stokovej sieti v podzemných priestoroch.

## ČASŤ II

Zoznam druhov prác odôvodňujúcich zaradenie zamestnaní, v ktorých sa tieto práce vykonávajú, do II. pracovnej kategórie na účely dôchodkového zabezpečenia

Zaradenie zamestnaní do II. pracovnej kategórie na účely dôchodkového zabezpečenia odôvodňujú práce vykonávané

1. v prostredí škodlivého žiarenia, najmä
  - s izotopmi a rádioaktívnymi žiaričmi,
  - so silným vysokofrekvenčným elektromagnetickým poľom,
  - v jadrovej fyzike a v jadrových elektrárnach vykonávané pod vplyvom ionizujúceho žiarenia, pokiaľ nejde o práce uvedené v časti I č. 17,
  - s rádioaktívnymi surovinami, pokiaľ nejde o práce uvedené v časti I č. 16,
  - na rádiologických a rádiochemických pracoviskách,
  - na rtg pracoviskách zdravotníckych zariadení; pri príprave a podávaní rádioaktívnych kúpeľov,
  - pri praní odevov kontaminovaných rádioaktívnym prachom,
  - pri umývaní a dekontaminácii laboratórneho skla;
2. s ortuťou, olovom, kadmíom, berýliom, arzénom a inými neželeznými kovmi, ktoré pôsobia nepriaznivo na ľudské zdravie, najmä
  - v hutnej výrobe olova a iných neželezných kovov, ak nejde o práce uvedené v časti I č. 6,
  - práce pri opracovaní olova a pokovovaní olovom a jeho zliatinami nástrekom alebo máčaním v tekutom kove,
  - pri výrobe a opravách olovených, alkalických akumulátorov a suchých batérií,
  - pri výrobe káblov s oloveným plášťom,
  - so spekanými karbidmi a tvrdokovmi; práce v práškovej metalurgii,
  - nástreky kovom,
  - pri výrobe olovnatých farieb,
  - pri liatí, pretavovaní a regenerácii písmoviny hutným spôsobom,
  - s tekutým olovom pri výrobe hudobných nástrojov,
  - pri natieraní olovnatými farbami a ich nanášaní v uzavretých priestoroch,
  - vo výrobe, opravách a údržbe (plnení) ortuťových ventilov, výjev a meracích prístrojov; pri výrobe a opravách neónov a iných žiarivkových svietidiel a práce v ortuťových meniarňach, včítane obsluhy a údržby,
  - v ručných a strojových sadziarňach a stereotypii;
3. v infekčnom prostredí, najmä
  - s vysoko patogénnymi zárodkami a s toxickým biologickým materiálom; práce v zdravotníckych ústavoch a zariadeniach na liečenie infekčných chorôb,
  - na prosektúre a v pitevniach veterinárnych zariadení,
  - vo veterinárnych asanačných ústavoch,
  - v zberných surovinách,
  - v sušiarňach krvi a pri výrobe krmív,
  - v odpadových kanáloch, kanalizáciách, kalojemoch, žumpách a stokách, pokiaľ nejde o práce uvedené v časti I č. 22,
  - v čistiacich staniciach splaškových odpadových vôd a v spaľovniach odpadkov,
  - s infikovanými zvieratmi v infikovanom stave,

- pri spracovaní peria,
  - s látkami neznámych vlastností vo výskume ich patogenity,
  - v krematóriách za najťažších podmienok;
4. v prostredí agresívneho, fibroplastického a leptajúceho prachu, najmä
- pri spracovaní materiálov, nerastov a surovín s vysokým obsahom voľného kyslíčnika kremičitého, pokiaľ nejde o práce uvedené v časti I č. 20,
  - pri výrobe pieskových a škrupinových foriem a jadier na odlievanie kovov (formovanie); pri čistení a vytĺkaní kovových odliatok z pieskových foriem, pri vystrekovaní neočistených odliatok oceľovou drvinou vo vnútri vystrekovacích komôr, pri príprave zlievárenských hmôt a keramických zmesí,
  - pri výrobe brúsnych prostriedkov,
  - s dinasom, šamotom, dolomitom a azbestom, pokiaľ nejde o práce uvedené v časti I č. 18 a 20,
  - pri výrobe vápna, troskových cementov a Thomasovej múčky,
  - pri mletí vysokopečnej trosky a manipulácii s ňou,
  - pri čistení odliatok, vytreskovaní sklárskych výrobkov a čadičových výrobkov a sklárskych foriem kremičitým pieskom,
  - pri obsluhu vytriasacích strojov v trepárňach ľanu a pri triedení východných vlín;
5. so škodlivinami pôsobiacimi jedovato alebo leptavo, najmä
- pri výrobe anorganických a organických chemikálií, kyseliny sírovej a sírnych zlúčenín, alkálií, elektrochemických zlúčenín, kyseliny dusičnej a zlúčenín dusíka, čistých chemikálií a farmaceutických chemikálií, syntetických palív, pigmentov a glazúr, náterových hmôt, fotografických materiálov a umelých vláken,
  - pri spracovaní a výrobe aktívneho a dreveného uhlia, karborafinu, lisovaného a impregnovaného uhlia, ostakolu, kostného gleja, spódiu, kyseliny citrónovej a ricínového oleja,
  - pri výrobe hnojív a poľnohospodárskych prípravkov, včítane prác s chemickými prípravkami pri čistení osív a pri ochrane rastlín,
  - pri výrobe plastických hmôt a ich spracovaní včítane prác s epoxydovými živicami,
  - pri výrobe dechtových farbív a ich polotovarov, včítane prác s farbivami škodlivými zdraviu a pri výrobe farebných snímacích túh,
  - s bielym fosforom,
  - vybrané výskumné chemické práce, najmä práce charakteru poloprevádzkového výskumu,
  - pri lepení podlahových krytín,
  - pri nanášaní náterových hmôt v uzavretých priestoroch a pod.,
  - s kyselinou fluorovodíkovou v leštiarňach a matovníach skla,
  - v gumárskej výrobe,
  - pri výrobe celulózy a papiera, včítane výroby strešných a izolačných lepeniek,
  - pri výrobe liečiv a liekov a niektoré práce pri spracovaní liečivých rastlín,
  - pri povrchovej úprave v galvanizovniach, moriarňach a kaliarňach, včítane prác pri zneškodňovaní kúpeľov na povrchovú úpravu,
  - v garbiarňach a irchárňach (mokré dielne),
  - pri čistení odevov trichlóretylénom a perchlóretylénom,
  - pri výrobe čistiacich prostriedkov, stearanu a technických olejov,
  - niektoré práce v polygrafii, najmä v hĺbkotlačí;
6. v prostredí zdraviu škodlivých plynov, najmä
- pri výrobe technických plynov, včítane prác pri obsluhu generátorov, retort, redukčných staníc, vyvíjajúcich acetylénových staníc, pri čistení plynov a v debenzolizačných staniciach, ak nejde o práce uvedené v časti I č. 18,
  - pri výrobe svietyplynu v plynárňach, ak nejde o práce uvedené v časti I č. 18,
  - pri výrobe, opravách a plnení hasiacich prístrojov tetrachlórmétánom,
  - pri opravách chladiacich zariadení na metylchlorid,
  - v bieliarňach a úpravárňach textilu za použitia plynného chlóru,
  - v kotolniciach priemyselných podnikov a obdobných energetických zariadeniach, najmä pri vyvážaní žeravej trosky, popolu a škváry a pri čistení vo vnútri kotlov
  - zváranie v uzavretých nádobách,
  - zváranie plazmatom;
7. s karcinogénnymi a dráždivými látkami najmä

- s chemickými karcinogénmi, ak nejde o práce uvedené v časti I č. 18,
  - pri spracovaní ropy,
  - pri spracovaní zemného vosku vo voskárňach,
  - pri výrobe a spracovaní asfaltu a pri výrobe impregnačných a izolačných hmôt,
  - pri izolácii a impregnácii s asfaltom v uzavretých alebo polouzavretých priestoroch,
  - pri asfaltovaní komunikácií, práce pri autodistribútoroch, finišeroch a obalovacích súpravách,
  - pri výrobe izolácií s asfaltovými spojivami v uzavretých alebo polouzavretých priestoroch,
  - pri impregnácii dreva impregnačnými olejmi a vodorozpustnými látkami s obsahom chrómových solí,
  - pri obsluhu taviacich kotlov a prečerpávaní kamenouhoľných destilátov,
  - pri výrobe asfaltodechtových zalievacích zmesí a pri manipulácii s nimi,
  - pri spracovaní mimoriadne dráždivých druhov korenia;
8. v extrémnych teplotách (sálavý žiar, mraziarske prostredie) a práce v mokre, najmä
- pri peciach v hutách, zlievárňach, kováčňach, sklárňach, výrobníach porcelánu a pod. včítane údržby týchto pecí za horúca,
  - so žeravým kovom a sklom; pri výrobe sklenených čadičových a kremenných vlákien,
  - v mraziarňach a mraziacich komorách,
  - pri mokrom spracovaní konopí a ľanu;
9. v prostredí nadmerne zaťažujúcom cievy a svalový aparát otrasmi (vibráciami) a nadmerným hlukom, najmä
- s vibrátormi a vibračným nástrojmi, najmä výkopové, demolačné, dláždičské práce a práce na vrchnej stavbe železničných koľají a mestských dráh, kde sa pracuje s ručnými pneumatickými a elektrickými kladivami, podbíjačkami, ubíjadlami a vibrátormi,
  - pri obsluhu vibračných zariadení pri zhutňovaní zmesí; prituzovaní a nitovaní; ubíjaní pieskových foriem v zlievárňach pneumatickými ubíjadlami,
  - v klincovníach,
  - pri leštení a vytlkaní odliatkov pneumatickými nástrojmi,
  - pri skúšaní leteckých prúdových a turbovtulových motorov a naftových motorov ťažkého radu,
  - pri brúsení šatonov, trvalých kameňov a perál na valcových pieskovcových brúsoch typu Jäger a podobných, pokiaľ tieto práce vykonávajú ženy,
  - pri vedení ťažkých pracovných strojov na vykonávanie stavebných zemných prác a pri vedení špeciálnych vozidiel mimo cestnej dopravy;
10. v prostredí nadmerne zaťažujúcom nervový systém, najmä
- pri prihlasovaní a spájaní medzinárodných a medzimestských telefónnych hovorov vo vybraných ústredniach,
  - pri vytváraní zvukových snímok,
  - pri udržiavaní stáleho rádiatelegrafického (rádiotelefonického) spojenia s lietadlami i s pozemnými riadiacimi stanicami,
  - so zameriavačom na letiskách,
  - pri spracovaní zememeračských fotogrametrických snímok,
  - pri nadzvukovom prúdení plynov,
  - pri obsluhu ťažobného stroja,
  - pri ošetrovaní a liečení duševne chorých v psychiatrických lôžkových zariadeniach na určených mimoriadne ťažkých pracoviskách,
  - pri starostlivosti o ťažko mentálne postihnutých občanov, občanov s duševnými poruchami, občanov s poruchami v chovaní a imobilných občanov v ústavoch sociálnej starostlivosti;
11. v prostredí s trvalým a mimoriadnym nebezpečenstvom úrazu, ktoré spravidla nemožno ovplyvniť technickými opatreniami, alebo trvale a nadmerne namáhavé práce, najmä
- na povrchu hlbinných baní na vyhradené nerasty,<sup>10)</sup>
  - v úpravárňach a triediarňach povrchových baní (lomov) na vyhradené nerasty, pokiaľ práce vykonávané pri ich ťažbe pod spodnou úrovňou nadložia a na skrývke odôvodňujú zaradenie do I. pracovnej kategórie, v práčkach uhlia, v závodoch na spracovanie uhlia, v koksovniach a v briketárňach,
  - pod spodnou úrovňou nadložia a na skrývke v lomoch na vápenec a dolomit,

- pri výrobe traskavín, výbušnín a trhavín a manipulácii s nimi, najmä pri výrobe zápaliek, munície, roznetiek, rozbušiek, bleskovic a zbraní, pokiaľ nejde o práce patriace do I. pracovnej kategórie,
  - pri valcovaní plechov a pásov a pri ťahaní tyčí, rúrok, profilov a drôtov za studena v hutných valcovniach a ťahárňach,
  - vo výškach nad 10 m v závese za sťažených podmienok pri stavebných a montážnych prácach,
  - pri razení tunelov, včítane zamurúvania a vymurúvania, pokiaľ nejde o práce patriace do I. pracovnej kategórie; hĺbení studní,
  - pri výskume a sprístupňovaní jaskynných priestorov,
  - pri obsluhu a údržbe vrtných súprav geologického prieskumu vykonávaného na externých pracoviskách za účelom zistenia uloženia nerastov,
  - pri kladení náloží a odstrelch; ručné a mechanické lámanie kameňa v lome, práce pri drvičoch a triedičoch kameňa; štiepanie, vŕtanie, brúsenie, leštenie a obsekávanie kameňa,
  - v železničnej doprave, najmä pri posune, a vo vodnej doprave,
  - pri ťažbe a približovaní dreva,
  - vykonávané akrobatmi a krotiteľmi zvierat; variétne a cirkusové produkcie, krotenie a drezúra divých zvierat, práce ošetrovateľov dravej zveri v zoológických záhradách,
  - pri ošetrovaní plemenných býkov a koní a pri vykladaní hovädzieho dobytku a koní na bitúnkoch,
  - požiarnikov verejných požiarnych útvarov a pracovníkov vybraných závodných jednotiek požiarnej ochrany,
  - členov Horskej služby z povolania, ktorí sa zúčastňujú na záchranných akciách a zaisťujú v teréne bezpečnosť návštevníkov hôr,
  - vodičov autocisterien prepravujúcich propán-bután;
12. pracujúcich poverených činnosťou v zahraničí, pokiaľ pracujú v tropických alebo inak zdravotne náročných oblastiach
- Afriky, s výnimkou Alžírkej republiky, Juhoafrickej republiky, Tunisu, a Maroka,
  - Strednej Ameriky včítane Karibskej oblasti, s výnimkou Mexika a Kuby,
  - Južnej Ameriky až po 30 stupňov južnej šírky, s výnimkou miest Sao Paolo a Rio de Janeiro,
  - Ázie, s výnimkou Japonska, Izraela, Čínskej ľudovej republiky, Kórejskej ľudovodemokratickej republiky a ázijskej časti Zväzu sovietskych socialistických republík a s výnimkou mesta Ankary,
  - Arktídy a Antarktídy,
  - Oceánie.

**Príloha č. 2**  
**nariadenia vlády ČSSR č. 117/1988 Zb.**

**Zoznam zamestnaní I. pracovnej kategórie v banictve so stálym pracoviskom pod zemou v hlbinných baniach**

Č.	Opis pracovnej činnosti	Rezort <sup>11</sup> )
1. Banský elektromontér	Riadenie a vykonávanie montáží rozvodov a zariadení rozvodu vysokonapäťovej (nizkonapäťovej) siete slaboprúdových rozvodov, elektrických spotrebičov, periodických a ontrolných meraní, signalizačného zariadenia, telefónnej a dispečerskej siete, včítane opráv a údržby vykonávanej v bani	A B C D E F G
2. Banský zámočník	Riadenie a vykonávanie montáží, demontáží a opráv banských mechanizmov v rámci opravárskych cyklov, preventívnych prehliadok, bežných a stredných opráv a odstraňovanie prevádzkových porúch, včítane obrábacích a zvaračských prác v bani. Montáže a demontáže strojových zariadení na ich dopravu	A B C D E F G
3. Baník-robotník, vrtný robotník, vzorkár, robotník v geologickom prieskume, karotážnik	Vykonávanie a spolupráca pri prácach v údržbe banských diel, výstuže, výstroja vetracích a protiprašných objektov a zariadení, protipožiarnych a protivýbuchových uzáverov a preventívnej protipožiarienej ochrany. Jednoduché práce, obsluha a údržba banských zariadení, práce v odbore banského meračstva, vetrania a geológie, vrtacie práce, karotážne meranie a perforačné práce na vrtoch, pomocné strelmajstrovské práce, výdaj výbušnín, odber a meranie vzoriek a ovzdušia, obsluha a zabezpečovanie vertikálnej a horizontálnej dopravy, vytrhávanie výstuže a výstroja, obsluha seizmických automatických staníc v bani	A B C D E F G
4. Baník, vítač, strelmajster, strojník banského zariadenia (s obsluhou v podzemí)	Vykonávanie prác a spolupráca pri dobývaní rúd, uhlia a ostatných nerudných surovín pri razení prekopov, chodieb a prerážok, doprave ťaživa a materiálu, banskej údržbe banských diel, strelmajstrovských prác, prác pri vrtnom procese, karotážne merania a perforačné práce na vrtoch, vytrhávanie výstuže a výstroja. Vykonávanie špeciálnych prác a práce s dobývacou a raziacou technikou v bani. Overovanie a zavádzanie nových racionalizačných postupov v bani. Riadenie, obsluha a kontrola kompresorov, dúchadiel a ťažobných strojov	A B C D E F G
5. Banský záchranár	Všetky záchranárske práce v banskom priemysle súvisiace tak s prípravou likvidácií banských nehôd a odstraňovania jej následkov, ako aj s ich prevenciou	A
6. Žiak stredného odborného učilišťa banického	Pravidelné vykonávanie všetkých prác podľa učebného plánu v období odborného rozvoja na vybraných pracoviskách v bani	A B

7. Revírnik, banský majster, vrtmajster, smenový technik, mechanik-elektromechanik úseku, strojný majster a majster elektroúdržby v bani	Organizácia a riadenie výroby a údržby na zverených ťažobných a prípravných pracoviskách v bani. Riadenie a zodpovednosť za udržiavanie strojného zariadenia v prevádzkyschopnom stave v bani	A B C D E F
8. Smenový technik hlavnej a obvodnej banskej záchranej stanice (samostatný odborný prevádzkovo-technický pracovník)	Riadenie činnosti pohotovostného záchranného zboru a pri zásahoch výkon spravidla funkcie smenového veliteľa akcie	A
9. Vedúci úseku (poľa), hlavný majster (hlavný banský dozorca)	Komplexné riadenie banského úseku v bani a priame riadenie práce revírnikov a mechanikov úseku v bani	A B C D E F G
10. Majster odbornej výchovy pre baňu	Organizácia a bezprostredné riadenie praktického výcviku žiakov stredného odborného učilišťa banického na pracoviskách v bani	A B
11. Skladník výbušnín v bani	Zabezpečovanie správnej a bezpečnej manipulácie s výbušnínami a ich bezpečné uloženie v bani	A
12. Prevádzkový inžinier (úseku)	Komplexné zabezpečovanie a vykonávanie prevádzkového a technického dozoru vrátane inšpekcie v uránovej bani	A

**Príloha č. 3**  
**nariadenia vlády ČSSR č. 117/1988 Zb.**

**Zoznam zamestnaní vybraných vedúcich technicko-hospodárskych pracovníkov hlbinných  
bŕn a geologického prieskumu vykonávaného baníckym spôsobom a vedúcich technických  
pracovníkov štátnej banskej správy**

Č.	Opis pracovnej činnosti	Rezort <sup>12)</sup>
1. Riaditeľ podniku, riaditeľ-vedúci závodu, vedúci prevádzky	Organizácia, riadenie a zodpovednosť za činnosť organizácie alebo organizačnej jednotky s prevažujúcim rozsahom baníckych prác	A B C D E F
2. Náместník-zástupca riaditeľa pre výrobu, hlavný inžinier, vedúci útvaru riadenia výroby, vedúci výroby a techniky závodu	Organizácia, riadenie, koordinácia a zabezpečenie plynulého chodu výroby s cieľom optimálneho využitia základných prostriedkov i pracovníkov organizačnej jednotky s prevažujúcim rozsahom baníckych prác	A B C D E F
3. Vedúci útvaru (vedúci referent) baníckych investícií	Organizácia, riadenie a zodpovednosť za všetku investičnú činnosť a za kvalitné plnenie investičných úloh	A B E F
4. Vedúci útvaru baníckeho merača a geológa, geologicko-geofyzikálneho a baníckeho merača, hlavný merač, hlavný geofyzik, hlavný hydrogeológ, hlavný geológ	Organizácia, riadenie a kontrola baníckomeračských, geologických, geofyzikálnych a hydrogeologických prác	A B E F
5. Vedúci (samostatný) banícky merač	Koordinácia, riadenie a kontrola baníckomeračských prác	A B C D E F
6. Vedúci (samostatný) banícky geológ	Koordinácia, riadenie a kontrola banícko-geologických prác	A B C D E F
7. Vedúci vetrania a degarácie	Riadenie a kontrola baníckeho vetrania, degazácie a klimatizácie	A B F
8. Vedúci útvaru (vedúci referent) starostlivosti o základné fondy	Zabezpečovanie a zodpovednosť za využívanie a prevádzkyschopnosť základných prostriedkov	A B C D E F
9. Vedúci útvaru energetiky (vedúci energetik)	Zabezpečovanie plynulého chodu energetickej prevádzky a zariadení včítane kontroly ich hospodárneho využitia	A B C D

10. Vedúci útvaru (vedúci referent) bezpečnosti a hygieny práce	Kontrola pracovného prostredia, pracovných podmienok a dodržiavanie bezpečnostných a hygienických predpisov	A B C D E F
11. Vedúci útvaru riadenia a kontroly akosti	Zabezpečovanie práce v oblasti riadenia a kontroly akosti a organizácia kontroly dodržiavania technologickej disciplíny	A B
12. Vedúci technolog pre baňu	Organizácia, riadenie a kontrola prípravy a technológie banskej výroby	A B F
13. Vedúci normovač	Koncepcia riadenia a kontrola v oblasti normovania a racionalizácie práce	A B C D E F
14. Hlavný majster odbornej výchovy pre baňu	Organizácia, riadenie a kontrola praktického výcviku žiakov stredného odborného učilišta v podzemí	A B
15. Vedúci v oblasti riadenia banskej výroby, vedúci výrobný inšpektor	Riadenie oblasti výroby a prípravy výroby	A B C D E F
16. Riaditeľ (vedúci) a zástupca riaditeľa (vedúceho) hlavnej (obvodnej, závodnej) banskej záchranej stanice	Riadenie, organizácia a dozor na výkon banskej záchranej služby v pôsobnosti banskej záchranej stanice	A B
17. Hlavný mechanik a zástupca hlavného mechanika hlavnej a obvodnej banskej záchranej stanice	Zabezpečovanie pohotovostného stavu banskej záchranskej techniky v pôsobnosti banskej záchranej stanice	A B
18. Náместník predsedu, riaditeľ a zástupca riaditeľa odboru, vedúci oddelenia a ústredný banský inšpektor	Výkon riadiacej, kontrolnej, dozornej, rozhodovacej a schvaľovacej činnosti v pôsobnosti štátnej banskej správy	G H

- 1) § 14 ods. 2 písm. a) zákona.
- 2) § 142 Zákonníka práce.
- 3) § 37 ods. 3 Zákonníka práce.
- 4) § 129 a 130 Zákonníka práce.
- 5) § 128 Zákonníka práce.  
Príloha nariadenia vlády ČSSR č. 54/1975 Zb., ktorým sa vykonáva Zákonník práce.
- 6) § 124 Zákonníka práce. § 23 zákona č. 73/1973 Zb. o brannej výchove v znení zákonného opatrenia Predsedníctva Federálneho zhromaždenia č. 17/1976 Zb.
- 7) § 37 ods. 1 písm. c) Zákonníka práce.
- 8) § 37 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce.
- 9) § 14 ods. 2 písm. b) zákona.
- 10) § 3 ods. 1 banského zákona (č. 44/1988 Zb.)
- 11) A - Federálne ministerstvo palív a energetiky  
B - Federálne ministerstvo hutníctva, strojárstva a elektrotechniky  
C - Ministerstvo výstavby a stavebníctva ČSR  
D - Ministerstvo výstavby a stavebníctva SSR  
E - Český geologický úrad  
F - Slovenský geologický úrad  
G - Ministerstvo zdravotníctva a sociálnych vecí ČSR
- 12) A - Federálne ministerstvo palív a energetiky  
B - Federálne ministerstvo hutníctva, strojárstva a elektrotechniky  
C - Ministerstvo výstavby a stavebníctva ČSR  
D - Ministerstvo výstavby a stavebníctva SSR  
E - Český geologický úrad  
F - Slovenský geologický úrad  
G - Český banský úrad  
H - Slovenský banský úrad

